

බැංකු පනත් විධාන 2018 අංක 02

2018 මැයි 24

බලපත්‍රලාභී බැංකු සඳහා නියෝජිතයින් පත් කිරීම

සඵලදායී ලෙස නියෝජිතයන් අධීක්ෂණය, අවදානම් කළමනාකරණය සහ පාරිභෝගික ආරක්ෂණය යන අරමුණු තහවුරු කර ගනිමින් මුදල් මණ්ඩලය විසින් 1988 අංක 30 දරන සංශෝධිත බැංකු පනතේ 46(1) සහ 76(ඒ)(1) පරිච්ඡේදය අනුව පැවරී ඇති බලතල අනුව බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු (බ.ව.බැ.) සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු (බ.වි.බැ.) සඳහා නියෝජිතයින් පත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත විධානයන් නිකුත් කර සිටී.

- 1. බලාත්මක කිරීම
 - 1.1 බැංකු පනතේ පරිච්ඡේද 46(1) සහ 76(ඒ)(1) යටතේ, බැංකු පද්ධතියේ ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම පිණිස බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු සහ බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකු සඳහා එම බැංකුවල ව්‍යාපාරික කටයුතු පවත්වා ගත යුතු ආකාරය පිළිබඳ විධාන නිකුත් කිරීමේ බලය මුදල් මණ්ඩලය සතු වේ.
 - 1.2 බැංකු පනතේ පරිච්ඡේද 12(1)(අ), 76(ඒ)(1) සහ පරිච්ඡේද 76(ඇ)(4) යටතේ නිකුත් කරන ලද විධාන අනුව බ.ව.බැ. සහ බ.වි.බැ. විසින් නියෝජිත ආයතනයක් ආරම්භ කිරීම, වසා දැමීම හෝ දැනට ගනුදෙනු පවත්වාගෙන යනු ලබන ස්ථානයක යම්කිසි වෙනසක් සිදු කිරීම සඳහා මුදල් මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වේ.
- 2. නිර්වචනයන්
 - 2.1 බ.ව.බැ. සහ බ.වි.බැ. මින් මතුවට බලපත්‍රලාභී බැංකු ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.
 - 2.2 නියෝජිතයෙකු/උප නියෝජිතයෙකු යනු බැංකුවක් විසින් තමන්ගේ අභ්‍යන්තර ක්‍රියාපටිපාටීන්ට අනුකූලව තෝරා ගත් සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලැබූ, බලපත්‍රලාභී බැංකුවක් වෙනුවෙන් සීමිත පරාසයක බැංකු ගනුදෙනු සිදු කිරීම සඳහා තෝරා පත් කර ගනු ලබන ආයතනයක් වේ.
 - 2.3 නියෝජිත/උප නියෝජිත බැංකු කටයුතු වශයෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ, මෙම විධානයන්හි විධාන අංක 06 යටතේ අනුමත කර ඇති පරිදි බලපත්‍රලාභී බැංකුවක් වෙනුවෙන් නියෝජිත/උප නියෝජිත ආයතනයක් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සීමිත බැංකු කටයුතු වේ.
 - 2.4 මෙහිදී විශේෂයෙන් සඳහන් නොවන අවස්ථාවන්හි දී නියෝජිත/උප නියෝජිත යන දෙඅංශයම "නියෝජිතයන්" ලෙස ද නියෝජිත/උප නියෝජිත බැංකුකරණයන් "නියෝජිත බැංකු කටයුතු" ලෙස ද හැඳින්වෙනු ඇත.

- 3. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය
 - 3.1 නියෝජිත බැංකු කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙරාතුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවසරය ලබා ගැනීමට බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් පහත සඳහන් තොරතුරු සහිතව ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ඇගයීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
 - (i) නියෝජිත බැංකු කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ලබා දුන් අනුමැතිය.
 - (ii) නියෝජිත බැංකු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් පහත ප්‍රතිපත්ති/ක්‍රියාපටිපාටි පවත්වාගෙන යනු ලබන බවට බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කරනු ලබන සහතික කිරීම.
 - (අ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය සහ අවදානම් කළමනාකරණ රාමුව
 - (ආ) පාරිභෝගික ආරක්ෂණ යාන්ත්‍රණය
 - (ඇ) නියෝජිතයන් කළමනාකරණය, පාලනය සහ නිරීක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගය සහ
 - (ඈ) මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටි සහ කාර්ය සංග්‍රහයන්
 - (iii) නියෝජිතයන් පත් කරනු ලැබුවේ අදාළ බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ නියෝජිතයන් තෝරා ගැනීම සඳහා වන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ ක්‍රියාපටිපාටියට අනුකූලව සහ අදාළ නියෝජිතයන්ගේ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය මත බව අදාළ බැංකුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා විසින් කරනු ලබන සහතිකය.
 - (iv) නියෝජිතයන්ගේ තොරතුරු (අවම වශයෙන් පහත සඳහන් තොරතුරු ඇතුළත් විය යුතුය.)
 - (අ) නියෝජිත ආයතනයේ නම
 - (ආ) යෝජිත නියෝජිත බැංකු කටයුතු
 - (ඇ) ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි අංකය
 - (ඈ) ලියාපදිංචි ලිපිනය සහ සම්බන්ධ කර ගත හැකි ආකාර (තැපැල් ලිපිනය ඇතුළත්වම ලියාපදිංචි ලිපිනයෙන් වෙනස් වන අවස්ථාවන්හි දී)
 - (ඉ) ප්‍රධාන ව්‍යාපාර කටයුතු
 - (ඊ) අනෙකුත් ව්‍යාපාර කටයුතු
 - (උ) එක් නියෝජිතයෙකුට/ එක් පාරිභෝගිකයෙකුට/ එක් දිනකට ඇති සීමාවන්
 - (ඌ) නියෝජිත ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල/ හවුල්කරුවන්/ හිමිකරුවන්ගේ නම් සහ ජාතික හැඳුනුම්පත් අංක තොරතුරු (උප-නියෝජිතයන් සඳහා අදාළ නොවේ) සහ
 - (එ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ඉල්ලනු ලබන වෙනත් ඕනෑම තොරතුරක්
 - 3.2 බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින්
 - (i) ඕනෑම නව නියෝජිතයන් පත් කිරීම
 - (ii) අනුමැතිය ලබා දුන් කිසියම් නියෝජිතයෙකු අත්හිටුවීම
 - (iii) අනුමත නියෝජිතයන්ට නව සේවා ස්ථාන එකතු කිරීම
 - (iv) අනුමත නියෝජිතයන්ගේ සේවා ස්ථාන වෙනස්වීම්
 - (v) අනුමත නියෝජිත බැංකු කටයුතුවල සිදු කෙරෙන ඕනෑම සංශෝධනයක් යන කාරණාවල දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ පෙර අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය. සාධාරණීකරණය කළ හැකි විශේෂ අවස්ථාවන්හි දී බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් අනුමත නියෝජිතයෙකුගේ සේවය අත්හිටුවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවසරය ඉල්ලා සිටින විටකදී අදාළ අත්හිටුවීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවසරය ලැබෙන තෙක් බලපත්‍රලාභී බැංකුවට අදාළ නියෝජිතයාගේ සේවය තාවකාලිකව අත්හිටුවීමට පියවර ගත හැක.
 - 3.3 බලපත්‍රලාභී බැංකුවක් විසින් නියෝජිතයන් පත් කිරීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීම් කාර්තුවක පළමු වැඩ කරන දින 10 ඇතුළත දී භාර දිය යුතුය.
- 4. බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ වගකීම්
 - 4.1 බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පහත දැක්වෙන වගකීම් දැරිය යුතුය.
 - (i) නියෝජිත/උප-නියෝජිත බැංකු කටයුතු සඳහා අදාළ මෙම විධානයන්ට හා අනුගත වීම තහවුරු කිරීම.
 - (ii) මෙම විධානයන්ට අනුගත වීම සඳහා බැංකු විසින් නියෝජිතයන් සමඟ ඇති කර ගන්නා ගිවිසුම් සහ නියෝජිතයන් විසින් උප නියෝජිතයන් සමඟින් එළඹෙන්නා වූ ගිවිසුම්වල ප්‍රමාණවත් පරිදි විධිවිධාන යොදා නැඟීම.

- (iii) නියෝජිත බැංකු කටයුතු සිදු කිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රියාපටිපාටි හා මාර්ගෝපදේශන සැකසීම.
- (iv) නියෝජිත බැංකු කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා නියෝජිතයන් හට ප්‍රමාණවත් සම්පත් සහ ප්‍රවීණතාවය පවත්නා බවට තහවුරු කිරීම.
- (v) නියෝජිත බැංකු කටයුතු හා සම්බන්ධ සියලු අවදානම් හඳුනා ගැනීම, වාර්තාගත කිරීම, අවම කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ ක්‍රමානුකූලව සමාලෝචනය කරන බවට තහවුරු කිරීම.
- (vi) නියෝජිත බැංකු කටයුතු කටයුතු සඳහා වන පැමිණිලි විභාග කිරීමට, සහන සැලසීමට සහ පාරිභෝගික ආරක්ෂණ පිළිවෙත් සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ස්ථාපනය කිරීම.
- (vii) නියෝජිතයන් විසින් සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය කිරීම සහ බැංකුව වෙනුවෙන් නියෝජිතයන් සිදු කරනු ලබන රාජකාරීන්හි දී සිදු කරනු ලබන සියලුම ක්‍රියා සහ මහඟුරීම් හි වගකීම බැංකුව විසින් දැරිය යුතුය.
- (viii) ගනුදෙනුකරුවන් හඳුනා ගැනීම (Know Your Customer), ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නිසි යෝග්‍යතා පිරික්සීම (Customer Due Diligence) පිළිබඳ නීතිරීති, මුදල් විශුද්ධීකරණය සහ ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම වැළැක්වීම සම්බන්ධ නීතිරීති සහ මේ සම්බන්ධව බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින් පවත්වා ගෙන යනු ලබන අභ්‍යන්තර නීතිරීති, ප්‍රතිපත්ති හා ක්‍රියාමාර්ග සමඟ අනුගත වීම තහවුරු කිරීම.

4.2 මෙයට අමතරව බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින්

- (i) ගනුදෙනුකරුවන් හට නියෝජිත බැංකු කටයුතු සැලසීම සඳහා නියෝජිතයන් යොදා ගැනීම පිළිබඳ සවිස්තරත්මක, දැනුවත් ලේඛනගත තීරණයක් ගත යුතුය.
- (ii) නියෝජිතයන් සෑම දෙවසරකට වරක් ඔවුන්ගේ ශක්‍යතාවය පිළිබඳ ඇගයීමකට ලක් කළ යුතු අතර අදාළ නියෝජිතයන් තවදුරටත් පවත්වා ගෙන යාම පිළිබඳ දැනුවත් තීරණයක් ගත යුතුය.
- (iii) නියෝජිත බැංකු කටයුතු නිසි ලෙස ගනුදෙනුකරුවන් හට ලබා දීම තහවුරු කිරීම සහ නියෝජිතයන් හට අවශ්‍ය පරිදි මෙහෙයුම් පටිපාටි සංග්‍රහ ලබා දීම කළ යුතු අතර
- (iv) අවම වශයෙන් පහත තොරතුරු ඇතුළත්ව බැංකුව විසින් පත් කරන ලද නියෝජිතයන්ගේ විස්තර ඇතුළත් යාවත්කාලීන වනු ලබන නාමලේඛනයක්/ දත්ත ගබඩාවක් පවත්වාගෙන යා යුතු අතර බැංකුවේ වෙබ් අඩවිය තුළ එම තොරතුරු පළ කළ යුතු වේ.
 - (අ) නියෝජිත ආයතනයේ නම
 - (ආ) ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි අංකය
 - (ඇ) නියෝජිතයාගේ ලිපිනය/පවතින ස්ථානය
 - (ඈ) නියෝජිතයාගේ දුරකථන අංකය සහ
 - (ඉ) බලපත්‍රලාභී බැංකුව වෙනුවෙන් සලසන නියෝජිත බැංකු කටයුතු

5. අවදානම් කළමනාකරණය

5.1 බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින්

- (i) ණය අවදානම, මෙහෙයුම් අවදානම, නෛතික අවදානම, උවයිලතා අවදානම, කීර්තිනාම අවදානම, තාක්ෂණ අවදානම හා අනුකූලතා අවදානම ආදී වශයෙන් වන සියලුම අවදානම් කළමනාකරණය කළ යුතුය.
- (ii) නියෝජිත බැංකු කටයුතු නිරන්තරව නිසි පරිදි අධීක්ෂණය සහ පාලනය කිරීමට අවශ්‍ය අභ්‍යන්තර පාලන, පද්ධතීන්, සහ නිලධාරීන් යෙදීම සහ නියෝජිතයන් විසින් අනුකූලතාවයන් දැක්වීමට අපොහොසත් වන අවස්ථාවන්හි දී ඒ පිළිබඳ වන ගිවිසුම්ගත බැඳී සිටීම ක්‍රියාත්මක කරවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පාලන ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
- (iii) අභ්‍යන්තර විගණන හා බාහිර විගණන පරීක්ෂාවන් පවත්වමින් පාලන ක්‍රමයන්ගේ ප්‍රමාණවත්භාවය තක්සේරු කළ යුතුය.
- (iv) නියෝජිතයන් විසින් අභ්‍යන්තර හා බාහිර අවදානම්වලින් තොරතුරු ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා නිසි ආරක්ෂණ පාලන ප්‍රතිපත්ති ගෙන ඇති බවට තහවුරු කිරීම.
- (v) බලපත්‍රලාභී බැංකුවක පරිගණක (Server)/පද්ධති/පරිශ්‍ර තුළ හැර වෙනත් පරිගණක (Server)/පද්ධති/පරිශ්‍ර තුළ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සංවේදී දත්ත ගබඩා කර නොතැබීමට වගබලා ගත යුතු වේ. මෙම සංවේදී දත්ත යටතට ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නම, ගිණුම් තොරතුරු, ණය/හර කාඩ්පත් තොරතුරු සහ අනෙකුත් සියලු රහස්‍ය දත්ත ඇතුළත් වේ.

- (vi) ව්‍යතිරේක අවස්ථාවන්හි දී (නියෝජිතයන්ට පමණක් අදාළ වන අතර උප-නියෝජිතයන් සඳහා අදාළ නොවේ) සාධාරණ හේතූන් මත ඉහත (v) හට අනුගත නොවේ නම් එවන් අවස්ථාවන්හි දී නියෝජිතයාගේ නියෝජිත බැංකු කටයුතු හා සම්බන්ධ තොරතුරු තාක්ෂණ ආරක්ෂණ කළමනාකරණය පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මගින් අනුමත විගණන ආයතනයක් මගින් සහතිකයක් ගැනීමෙන් අනතුරුව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් අවසරය ලබා ගත යුතුය. තවද, තෝරා ගත් පාර්ශ්වය සමඟ සංවේදී දත්ත සුරැකීම (Save) පිළිබඳව ගනුදෙනුවට එළඹීමට ප්‍රථමයෙන් ගනුදෙනුකරුගේ අවසර ලබා ගත යුතුය.
- (vii) නියෝජිතයින්ගේ ණය ශක්‍යතාවය නිසි ලෙස තක්සේරු කර එයට උචිත පරිදි නියෝජිත බැංකු කටයුතු සඳහා සුදුසු සීමා ව්‍යුහ (දෛනික සීමා, ගනුදෙනුකරුවන්ගේ සීමා, නියෝජිත සීමා) නිර්ණය කිරීම සහ
- (viii) ගනුදෙනුකරුවන්ට අධිකාරී නියෝජිත බැංකු කටයුතු සැපයීම සඳහා ව්‍යාපාර අධිකාරීතා සැලසුම් සකස් කිරීම

6. අනුමත නියෝජිත බැංකු කටයුතු

- 6.1 නියෝජිතයන් විසින් පහත සඳහන් බැංකු සේවා/පහසුකම් බැංකුවේ දැනට සිටින ගනුදෙනුකරුවන්ට පමණක් ලබා දිය යුතුය.
 - (i) තැන්පතු භාර ගැනීම
 - (ii) තැන්පතු ආපසු ගෙවීම
 - (iii) ණය ආපසු ගෙවීම් භාර ගැනීම
 - (iv) ණය කාඩ්පත් ගෙවීම් භාර ගැනීම
 - (v) බිල්පත් ගෙවීම් පහසුකම් සැලසීම
 - (vi) ගිණුම් ශේෂ ඉල්ලීම්
 - (vii) එකම බලපත්‍රලාභී බැංකුව තුළම සිදුවන අරමුදල් හුවමාරු
 - (viii) පැමිණෙන ප්‍රේෂණ මුදල් බෙදා හැරීම (විධාන 9.1 (vii) අදාළ නොවේ) සහ
 - (ix) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අනුමත කරන අනෙකුත් ඕනෑම කටයුත්තක්
- 6.2 නියෝජිතයන් විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකු වෙනුවෙන් ගනුදෙනුකරුවන් මුණගැසී කරනු ලබන මුදල් බෙදා හැරීමේ හෝ එකතු කිරීමේ කටයුතුවලට අදාළ මුදල් ප්‍රවාහන කටයුතු විධාන 6.1(ix) යටතට අයත් වේ. මෙකී කාර්යයන් පූර්ණ රක්ෂණාචරණයක් යටතේ සිදු කළ යුතු අතර තෙවන පාර්ශ්වයක් විසින් සිදු කරන ගබඩා කර තැබීම්, එකතු කිරීම් හා බෙදාහැරීම් යන සියලුම කාර්යයන්හි දී සිදු විය හැකි අවදානම් සඳහා රක්ෂණ හිමිකම් පෑමට බලපත්‍රලාභී බැංකුවට හැකි විය යුතුය. විධාන 9.1(vii) මෙම කටයුතු සඳහා අදාළ නොවේ.

7. නියෝජිතයින් තෝරා ගැනීම

- 7.1 නියෝජිතයන් හා ගිවිසුම්වලට එළඹීමට පෙරාතුව අදාළ නියෝජිතයන්ගේ යෝග්‍යතාවය නිර්ණය කිරීමේ වගකීම බලපත්‍රලාභී බැංකුව සතු වන අතර අවම වශයෙන් විධාන 7.2 හි දක්වා ඇති නිර්ණායක සැලකිය යුතුය.
- 7.2 බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින් පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත්ව නියෝජිතයා හඳුනා ගැනීමේ (Know Your Agent) සහ යෝග්‍යතා පිරික්සීමේ ක්‍රියාවලියක් සිදු කළ යුතුය.
 - (i) ව්‍යාපාර වර්ගයන්හි දී අවංකභාවය හා වෘත්තීයභාවය විඳහා දැක්වීම
 - (ii) මුදල් විශුද්ධිකරණය වැළැක්වීම, ත්‍රස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීම වැළැක්වීම, සටහන් තැබීම (record keeping), අභ්‍යන්තර පාලන සහ පාරිභෝගික ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග නිසි ලෙස පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය තරමේ සම්පත් පැවතීම
 - (iii) නියෝජිතයන් විසින් නීති විරෝධී/සදාචාරාත්මක නොවන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත නොවී ඇති බවට සහතික වීම
 - (iv) තත්ත්වයෙන් උසස් නියෝජිත බැංකු කටයුතු සැපයීමට අවශ්‍ය දැනුම හා ශක්‍යතාවයක් පැවතීම හා
 - (v) නියෝජිත බැංකු කටයුතුවලට අදාළ සියලු අවදානම් පාලනය කර ගැනීමට හැකියාවක් ඇති බවට පෙන්වුම් කිරීම.
- 7.3 බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින් තෝරා ගනු ලබන නියෝජිතයන් හට ව්‍යාපාර ලියාපදිංචියක්, ස්ථිර ව්‍යාපාර ස්ථානයක් සහ පවත්නා මූලික ව්‍යාපාරයක් තිබිය යුතුයි.

- 7.4 නියෝජිතයන් විසින් බැංකු කිහිපයක් සඳහා නියෝජිත බැංකු කටයුතු සැපයිය හැකිය. මේ සඳහා නියෝජිතයන් විසින් ඒ ඒ බලපත්‍රලාභී බැංකුව සඳහා වෙන වෙනම ගිවිසුම් වෙත එළැඹිය යුතු අතර ඒ සඳහා අදාළ නියෝජිතයාට විවිධ බැංකු කිහිපයක් වෙනුවෙන් ගනුදෙනු සිදු කිරීමට හැකියාවක් ඇති බව විදහා දැක්විය යුතුය.
- 7.5 බලපත්‍රලාභී බැංකුවක් විසින් මේ වන විටත් තවත් බලපත්‍රලාභී බැංකුවක් සඳහා නියෝජිත බැංකු කටයුතු සපයන ආයතනයක් තම නියෝජිතයා ලෙස පත් කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් එම නියෝජිතයාට බැංකු කිහිපයක් සඳහා නියෝජිත බැංකු කටයුතු සැපයීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ තක්සේරුවක් කළ යුතුය. තවද, අනුමැතිය ලබා දෙන අවස්ථාවේ දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් අදාළ නියෝජිතයාගේ සංකේන්ද්‍රිත අවදානම ද තක්සේරු කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.
- 7.6 බලපත්‍රලාභී බැංකුව වෙනුවෙන් නියෝජිත බැංකු කටයුතු සිදු කිරීමේදී නියෝජිතයන් විසින් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් කිසිම ගාස්තුවක් අය කිරීම තහනම් බව නියෝජිත ගිවිසුමේ විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතුය.

8. සුපරීක්ෂණය

- 8.1 ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් බලපත්‍රලාභී බැංකු මෙම විධානයන් හා අනුකූල වීම නිරතුරුව අධීක්ෂණය කරන අතර
 - (i) අවශ්‍ය යැයි හැඟෙන අවස්ථාවන්හි දී කිසියම් නියෝජිතයෙකු පිළිබඳ ඕනෑම තොරතුරක් ලබා දෙන ලෙස බලපත්‍රලාභී බැංකුවෙන් ඉල්ලා සිටීම,
 - (ii) අවශ්‍ය නම් නියෝජිතයන්ගේ පොත් සහ පරිග්‍රහ පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම
 - (iii) අවශ්‍ය යැයි හැඟෙන අවස්ථාවන්හි දී නියෝජිත ගිවිසුම් අහෝසි කිරීම
 - (iv) සුදුසු පරිදි නියෝජිතයෙකු වෙනුවෙන් හෝ එරෙහිව යම් කටයුත්තක් හෝ ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට බලපත්‍රලාභී බැංකුවකට නියෝග කිරීම සහ/හෝ,
 - (v) නියෝජිතයෙකු විසින් සිදු කරන ලද කාර්යයක් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය විටෙක පිළියම් පිණිස යම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකුවකට නියම කිරීමට කටයුතු කළ හැක.

9. පාරිභෝගික ආරක්ෂණය

- 9.1 බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් පහත කාරණා තහවුරු කළ යුතුය.
 - (i) නියෝජිතයා විසින් ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තොරතුරුවල රහස්‍යභාවය සුරැකීම
 - (ii) ගනුදෙනුකරුවන්හට දැනට සිටින නියෝජිතයන් ලැයිස්තුව සහ ඔවුන් සපයනු ලබන නියෝජිත බැංකු කටයුතු සුදුසු පරිදි හඳුනා ගත හැකි වන පරිදි වැඩපිළිවෙළක් සකස් කිරීම
 - (iii) බැංකුව විසින් ලබා දෙන බැංකු කටයුතුවල විශේෂාංග සහ ඊට අදාළ කොන්දේසි හා නියමයන් පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම
 - (iv) සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි යන භාෂා තුනෙන් ගනුදෙනුකරුවාට රිසි භාෂාවකින් නියෝජිත බැංකු කටයුතු සැපයීමට හැකි වීම
 - (v) අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී ගනුදෙනුව සිදු කිරීමට ප්‍රථම ගනුදෙනුකරුවාගේ දත්ත මූලික බැංකු පද්ධතියේ (Core Banking System) සඳහන් දත්ත හා සසඳා සත්‍යාපනය කිරීම
 - (vi) ගනුදෙනුකරුවන් නියෝජිතයන්ගේ අනෙකුත් භාණ්ඩ හා සේවා මිලට ගැනීම සඳහා අයුතු ලෙස පෙළඹවීම් වැළැක්වීම
 - (vii) නියෝජිතයාගේ පරිග්‍රහ තුළ පහත දැක්වෙන දෑ ප්‍රදර්ශනය කිරීම
 - (අ) නියෝජිතයා කරනු ලබන බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ නම සහ ලාංඡනය
 - (ආ) නියෝජිතයා විසින් පිරිනමනු ලබන නියෝජිත බැංකු කටයුතු ලැයිස්තුව
 - (ඇ) ගනුදෙනුකරුවන්ගේ පැමිණිලි සඳහා අදාළ බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ පැමිණිලි කටයුතු පිළිබඳ වගකීම දරන නිලධාරියා සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා වෙන් වූ දුරකථන අංකයක් සහ
 - (ඈ) නියෝජිතයා වාර්තා කරනු ලබන බලපත්‍රලාභී බැංකුවේ අදාළ ශාඛාවේ නම, දුරකථන අංකය හා ස්ථානය
 - (viii) ගිණුමකට මුදල් භාර ගැනීමක් හෝ ගෙවීමක් ඇතුළත් වන සියලුම ගනුදෙනු තර්ක-කාලීනව (real-time) සිදු විය යුතු අතර අපගත මාර්ග (off-line) ගනුදෙනුවකදී යම් පමා කාලයක් (Lag-time) ඇති විටෙක ඒ බව ගනුදෙනුකරු දැනුවත් කර තිබිය යුතුය
 - (ix) නියෝජිතයින් හරහා සිදු කරන සෑම ගනුදෙනුවක් සඳහාම මුද්‍රිත/විජිටල් ලදුපතක්/කෙටි පණිවුඩයක් නිකුත් කළ යුතුය

(x) බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පිළිබඳ ප්‍රඥාප්තිය සඳහා වන පාරිභෝගික ප්‍රඥාප්තිය පිළිබඳ වන 2011 අංක 08 දරන බැංකු පනත් විධානයේ විධාන 05 ට අනුකූල වීම (ඇමුණුම 01).

- 10. පැමිණිලි සහ සහන ක්‍රියාවලිය
 - 10.1 බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින් බැංකුවල ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් ප්‍රඥාප්තිය පිළිබඳ 2011 අංක 08 දරන බැංකු පනතේ විධාන 06 (ඇමුණුම 02) අනුව පැමිණිලි සහ සහන ක්‍රියාවලියක් පවත්වාගෙන යා යුතු අතර මේ සම්බන්ධව ගනුදෙනුකරුවන් දැනුවත්ව තිබීම සහතික කළ යුතුය.
 - 10.2 පැමිණිලි වාර්තා කිරීම සහ ලේඛනගත කර පවත්වා ගෙන යාම බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් පමණක් සිදු කළ යුතු අතර බලපත්‍රලාභී බැංකුවක් වෙනුවෙන් කිසිදු පැමිණිල්ලක් පිළිබඳ කටයුතු කිරීමට නියෝජිතයන් හට අවසර නොමැත.
 - 10.3 බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ගනුදෙනුකරුවන්ට පැමිණිලි ගොනු කිරීම සඳහාම වෙන් වූ දුරකථන මාර්ගයක් පවත්වාගෙන යා යුතු අතර නියෝජිතයන්ගේ අනන්‍යතාවය, පවත්වාගෙන යනු ලබන ස්ථානය සහ ඔවුන්ගේ නියෝජිත බැංකු කටයුතුවල වලංගුතාවය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරුවන්ට බලපත්‍රලාභී බැංකුව ඇමතීමට ද මෙම දුරකථන මාර්ගය යොදා ගත හැකි විය යුතුය.
 - 10.4 නියෝජිතයන් හරහා නියෝජිත බැංකු කටයුතු සිදු කිරීමේ දී ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අභිරුචින් ආරක්ෂා කිරීමට බලපත්‍රලාභී බැංකුව විසින් සෑම විටම කටයුතු කළ යුතු අතර, සාධාරණ අවස්ථාවන්හි දී අවශ්‍ය නම් සිදු කළ ගනුදෙනුවක් ප්‍රතිවර්තනය කිරීමට ද පහසුකම් සැලසිය යුතුය.
- 11. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත වාර්තා කිරීම
 - 11.1 බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ඇමුණුම 3 හි සඳහන් ආකාරයට නියෝජිත බැංකුකරණය පිළිබඳ වාර්තාවක් සෑම කාර්තුවක් සඳහාම පිළියෙළ කළ යුතුය.
 - 11.2 මෙකී තොරතුරු ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ඉල්ලා සිටින ඕනෑම අවස්ථාවකදී ලබා දීමට හැකි විය යුතුය.
- 12. විධානය හා අනුගත වීම
 - 12.1 බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් මාස 06 ක් ඇතුළත අනුමත නියෝජිතයන් හරහා නියෝජිත බැංකු කටයුතු ආරම්භ කළ යුතු අතර කිසිම නියෝජිතයෙකුට අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් මාස 06 ක් ගත වීමෙන් පසු නියෝජිත බැංකු කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අවසර නොමැත.
 - 12.2 සියලුම බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් මෙම නියෝජිතයන් පත් කිරීම පිළිබඳ වන විධානයන් හා අනුගත විය යුතුය.
 - 12.3 ඉහත විධාන 6.2 සඳහන් පරිදි මුදල් ප්‍රවාහන කටයුතු දැනට සිදුකරනු ලබන බලපත්‍රලාභී බැංකු මෙම විධානයේ පරිදි මාස 6 ක් තුළ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවසරය ලබා ගත යුතුය. මෙකී මුදල් ප්‍රවාහන කටයුතු ව්‍යාපාර මෙහෙයුම් බාහිරකරණය යටතට අයත් නොවේ.
 - 12.4 නියෝජිතයන් වශයෙන් තම ව්‍යාපාර සමූහයේ ආයතන පත් කරනු ලබන බලපත්‍රලාභී බැංකු විසින් අදාළ ව්‍යාපාර සමූහයේ ආයතන මෙකී විධාන හා අනුගත වීම තහවුරු කළ යුතු වේ.

අත්සන් කළේ,
ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි
මුදල් මණ්ඩලයේ සභාපති සහ
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපති

ඇමුණුම I

බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පිළිබඳ වන ප්‍රඥාප්තිය 2011 අංක 08 දරන බැංකු පනත් විද්‍යාවේ උපුටනය -

නියෝජිතයන්ගෙන් ආරක්ෂා වීම

නියෝජිතයන් විසින් පහත සඳහන් කිසිවක් නොකළ යුතුය.

- (අ) ගනුදෙනුකරුවන්ට හිරිහැර කිරීම
- (ආ) අයථා ණය අය කර ගැනීමේ ක්‍රම යොදා ගැනීම
- (ඇ) ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තොරතුරු වෙනත් අයට හෙළිදරව් කිරීම
- (ඈ) බැංකු භාණ්ඩ/සේවා සම්බන්ධයෙන් අසත්‍ය හෝ නොමඟ යවන සුළු තොරතුරු ලබා දීම
- (ඉ) බැංකු භාණ්ඩ/සේවා ලබා ගැනීම සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් හෝ මහජනතාව නොමනා අයුරින් පෙළඹවීම
- (ඊ) බැංකුවෙන් පිටතදී කවර ආකාරයක හෝ සුරැකුම් ලේඛන සම්බන්ධ ලිපි සඳහා අත්සන් ගැනීම.

බලපත්‍රලාභී බැංකුවල ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිය වන 2011 අංක 08 දරන බැංකු පනත් විද්‍යායේ උපුටනය -

පැමිණිලි කිරීම සහ සහන ක්‍රියාවලිය

"ගනුදෙනුකරුවන්ට සිය පැමිණිලි පාරදෘශ්‍යව සහ ඵලදායීව විසඳා ගැනීම සඳහා අයිතියක් ඇත. මේ සඳහා බලපත්‍රලාභී බැංකු:

- (අ) ආරවුල් ඉක්මනින් නිවැරදි කිරීම, කෙටි කාලයක් තුළ පැමිණිලි නිරාකරණය කිරීම, සෑහීමකට පත් නොවන්නේ නම් පැමිණිල්ල තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන යාමට ගනුදෙනුකරුට මගපෙන්වීම සහ අත්වැරදීමකින් අය කළ ගාස්තුවක් අවලංගු කිරීම ආදිය මගින් ගනුදෙනුකරුවන් සහ බැංකු අතර ආරවුල් ඉක්මනින් සහ ඵලදායී ලෙස නිරාකරණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය
- (ආ) පැමිණිලි භාර ගැනීම සහ ඒවා විසඳීමට ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් ලිඛිත ක්‍රියා පටිපාටියක් තිබිය යුතුය.
- (ඇ) පැමිණිල්ල ලැබුණ බවට සාධාරණ කෙටි කාලයක් තුළ ගනුදෙනුකරුට ලිඛිතව දැනුම් දිය යුතු අතර, එම පැමිණිල්ල නිරාකරණය කිරීමට බැංකුව ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග සහ පැමිණිල්ල පිළිබඳව කටයුතු කරන නිලධාරියාගේ/නිලධාරීන්ගේ ඇමතුම් විස්තර දිය යුතුය.
- (ඈ) ලිඛිතව මෙන්ම වාචිකව පැමිණිලි කිරීමට පහසුකම් සැපයිය යුතු අතර, ලිඛිතවම පැමිණිලි ඉදිරිපත් කරන ලෙසට බල නොකළ යුතුය.
- (ඉ) මෙහෙයුම් අවදානම් කළමනාකරණ කමිටුවේ කාර්යභාරයේ කොටසක් ලෙස පැමිණිලි හා ඒවා විසඳීමේ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් පිහිටුවීම කළ යුතුය; සහ
- (උ) තමන්ට සෑහීමකට පත් විය හැකි ලෙස පැමිණිල්ල නිරාකරණය නොවූයේ නම් මූල්‍ය දුක්ගැනවිලි භාර ගන්නා නිලධාරියා (ඔම්බුඩ්ස්මන්වරයා) මාර්ගයෙන් හෝ අධිකරණය මාර්ගයෙන් හෝ සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගන්නා ලෙසට ගනුදෙනුකරුට උපදෙස් දිය යුතුය."

බලපත්‍රලාභී බැංකුවක් විසින් සිදු කරනු ලබන නියෝජිත බැංකු කටයුතු පිළිබඳ වාර්තාව

1. බැංකුවේ නම
2. නියෝජිත/උප නියෝජිතයන්ගේ තොරතුරු

	කාර්තුව තුළ		කාර්තුවේ අවසාන දිනට	
	නියෝජිතයින්	උප නියෝජිතයින්	නියෝජිතයින්	උප නියෝජිතයින්
ලබා දුන් අවසර සංඛ්‍යාව				
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් 6 මසක් ඇතුළත නියෝජිත බැංකු කටයුතු ආරම්භ කළ නියෝජිතයන් ගණන				
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය ලැබීමෙන් 6 මසක් ඇතුළත නියෝජිත බැංකු කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අපොහොසත් වූ නියෝජිතයන් ගණන				
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අනුමැතිය කල් පිරීමට පෙර නියෝජිත බැංකු කටයුතු ආරම්භ කිරීමට බලාපොරොත්තුව සිටින නියෝජිතයන් ගණන				
අහෝසි කළ නියෝජිතයන් ගණන				

3. කාර්තුව අවසානය වන විට මෙහෙයුම් සිදු කරන නියෝජිත/උප නියෝජිතයන්ගේ විස්තර
 - නම
 - ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි අංකය
 - ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යන ස්ථානය/ලිපිනය
 - දුරකථන අංකය
 - පිරිනමනු ලබන නියෝජිත බැංකු කටයුතු

4. කාර්යසාධන සමාලෝචනය

විශේෂය		ගනුදෙනු (කාර්තුව තුළ)	
		ගනුදෙනු සංඛ්‍යාව	වටිනාකම (රු.)
(i)	තැන්පතු භාර ගැනීම		
(ii)	තැන්පතු ආපසු ගෙවීම		
(iii)	ණය ආපසු ගෙවීම භාර ගැනීම		
(iv)	ණය කාඩ්පත් ගෙවීම් භාර ගැනීම		
(v)	බිල්පත් ගෙවීම		
(vi)	ගිණුම් ශේෂ විමසීම		
(vii)	අරමුදල් හුවමාරු (එම බැංකුවේම)		
(vii)	ප්‍රේෂණ මුදල් බෙදා හැරීම		
(ix)	වෙනත්		
	<ul style="list-style-type: none"> ■ මුදල් ප්‍රවාහනය ■ වෙනත් (සඳහන් කරන්න) 		

(බැංකුව විසින් සෑම නියෝජිත/උප නියෝජිතයෙකු සඳහාම කාර්යසාධනය සමාලෝචනය සිදු කළ යුතුය)

5. මුහුණ දුන් ගැටලු

- ගැටලු ගණන සහ එම ගැටලු සඳහන් කරන්න
- ගැටලුවට හේතු හා
- ගත් ක්‍රියාමාර්ග සඳහන් කරන්න